

AGR Agrární obzor

MAGAZÍN
PRO ČESKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ A VENKOV

Měsíčník č. 7/2019

Datum vydání: 24. 7. 2019, Olomouc

Šéfredaktorka

Ing. Petra Bártlová, Ph.D.

Tel.: 608 813 413

e-mail: petrazejdova@seznam.cz

Redaktor

Ing. Petr Hynek

Tel.: 777 667 041

e-mail: petrhynek@hotmail.cz

Redakční rada

Ing. Petr Hynek, Ing. Petr Baštan,

Ing. Michal Vokřál, CSc., Ing. Eugenie Línková,

Ing. Petra Bártlová, Ph.D., Arnošt Dubský,

Doc. Ing. Patrik Burg, Ph.D.

Redakce

AGRIPRINT s.r.o.

Wellnerova 7, 779 00 Olomouc

Tel.: 774 774 280

Inzerce

Ing. Rostislav Papajk

Tel.: 774 774 283

e-mail: papajk@agriprint.cz

Blanka Náhlíková

Tel.: 777 819 724

e-mail: nahlikova@agriprint.cz

Grafika

Vlasta Štěpánová

Tel.: 774 774 281

e-mail: studio@agriprint.cz

Foto titulka

Archiv firmy Zeppelin CZ s.r.o.

Vydává

AGRIPRINT s.r.o.

Wellnerova 7, 779 00 Olomouc

IČ 29308755

Objednávky předplatného

AGRIPRINT s.r.o.

Wellnerova 7, 779 00 Olomouc

Mobil: 774 774 280

e-mail: distribuce@agriprint.cz

Cena: 60 Kč

Celoroční předplatné

Cena 600 Kč za 12 čísel Agrární obzor
+ 4 čísla Potravinářský obzor

ISSN 1214-1291

MK ČR E 8186

AGRIPRINT s.r.o.

www.agriprint.cz

MAGAZÍN | PUBLIKACE | KALENDRÁŘ
PRO ZEMĚDĚLSTVÍ, POTRAVINÁŘSTVÍ A VENKOV

Úvodník

Dvacet dekagramů

hip hopového ementálu

Není snad našince, který by neznal kultovní trilogii komedií režiséra Zdeňka Trošky „Slunce, seno,.....“. Asi netřeba vůbec popisovat zápletku, kdy do jihočeského zemědělského družstva nastoupí mladý student a začne zkoušet experiment založený na hypotéze, podle níž může poslech konkrétní hudby u dojníc značně zvýšit mléčnou užitkovost. A, světe div se, „Pláničkova metoda“ opravdu funguje! Alespoň tedy na filmovém plátně...

Jak je to ale v realu? „Nesmysl,“ napadne asi většinu z vás bez váhání. Ne každý je však s otázkou takto rychle hotov. Třeba jako Beat Wampler. Opravdu netuším, zda tento švýcarský veterinář a nadšený sýrař někdy viděl zmiňovanou českou komedii, nebo slyšel o kladném hrdinovi jménem Šimon Plánička, ale zkrátka se rozhodl, že prověří v praxi pozitivní vliv hudby. Ovšem nikoliv na kravách, nýbrž přímo na produktech vyrobených z jejich mléka – na sýrech.

„Švýcarský Plánička“ zahájil svůj pokus již loni v září, kdy v historickém sklepení v malém městečku Bugrdorf nechal zrát celkem devět kulatých ementálů. Bochníky sýra o průměru asi 40 cm byly odděleně uloženy do otevřených dřevěných beden, pod nimiž bylo umístěno zvukové zařízení. Každá bedýnka přitom rezonovala jiným hudebním žánrem – jeden sýr tak „poslouchal“ Stairway to Heaven od rockové skupiny Led Zeppelin, další ementál zrál za zvuků hip hopu A Tribe Called Quest, jiný sýr se zase stal „fanouškem“ Mozartovy Kouzelné flétny, nechyběli ani „vyznavači“ techna a dalších stylů. Samozřejmě, jeden sýr fungoval jako kontrola a zrál v naprosté tichosti...

„Za utváření chuti sýra jsou zodpovědné bakterie, spolu s enzymy, které mají vliv na zrání. Jsem přesvědčen, že vlhkost a teplota nejsou jedinými faktory, které ovlivňují chuť, ale že zvuky, ultrazvuky nebo hudba mohou mít rovněž fyzikální účinky,“ obhajoval Beat Wampfler svůj nezvyklý experiment.

Pro mnohé bláznivý a nesmyslný pokus zajímavě finisoval v půli letošního března, kdy se porota složená jak z umělců, tak i odborníků na sýry, ujala posouzení uzrálých ementálů. Po slepé degustační zkoušce došla komise k závěru, že „hluk ovlivňuje metabolické procesy v sýru až do okamžiku, kdy se projeví patrný rozdíl v chuti“. Ochutnávka opravdu odhalila rozdíly v chuti, přičemž za nejzdařilejší označili porotci sýr, který zrál za zvuků hip hopu. Podle degustátorů měl ze všech vzorků nejlepší chuťový profil a mnohem silnější vůni i výraznější a ovocnější chuť.

Pokud se vám tedy zdá, že váš oblíbený sýr není „úplně ono“, možná máte jenom v kuchyni naladěnou špatnou rádiovou stanici...

Jistojistě je, že na dobrý sýr, stejně jako na všechny dobré věci, se vyplatí si počkat. A proto, milí čtenáři, aktuálně pro vás připravujeme dvojčíslo našeho magazínu. V září se tak můžete těšit na další vydání „nabitě“ zajímavými informacemi ze zemědělství a života na venkově. A klidně si k tomu čtení můžete dát nějaký vyztáhlý švýcarský ementál a pustit hip hop.

Petra Bártlová

Vymírání včel a motýlů v České republice

Málo včel, úbytek hmyzu, čím dál méně ptáků. Hmyzí Armagedon, jaký předestřely poslední vědecké studie ze zahradičích, předvídající zánik veškerého hmyzu a tím i života na Zemi, se týká i české krajiny. Zatímco Česko přistupuje k řešení této situace velice pozvolna a dlouhodobě se u nás snaží o krajinu starat jen hrstka dobrovolníků za finanční pomoci několika firem, v Bavorsku proběhla na toto téma nejúspěšnější petice v jeho historii.

Mizí včely a další hmyz

Krajina se za poslední desítky let markantně změnila. Mizející divoké včely, modrásky a tisíce druhů hmyzu, takzvaných „opylovačů“ má na svědomí hlavně průmyslové zemědělství a intenzivní lesnictví.

Podle ekologů situaci neprospívá ani intenzivní rybníkářství, stejně jako odvodnění krajiny a zregulované řeky. Současně lidé změnili hospodaření na svých zahradách, které přeměnili ve sterilní pouště krátce stržiených trávníků.

„Zmizely květnaté louky a pastviny, tůně, mokřady, remízky a další přirozená místa, kde hmyz dokázal přirozeně žít a rozmnožovat se. Místo toho vznikly obrovské lány kukuřice a řepky olejky. Máme obří pole, která nejsou rozčleněna žádnými jinými přírodními stanovišti. Přišli jsme o obrovské množství pastvin, luk i volně rostoucí zeleně a spolu s tím je doslova pohromou plošné odvodnění krajiny,“ popsal David Číp z ochránářské organizace JARO Jaroměř, která se jako jediná aktivně stará o stovky lokalit přírodních biotopů v Česku i jeho okolí. Upozorňuje

také, že se na polích neúměrně a opakovaně používají umělá hnojiva.

Problém jsou monokultury a agrotechnika

Přeměna naší krajiny je pro hmyzí opylovatele zásadním problémem. Obrovské monokultury polí bez plevelů, louky sečené ve stejném časovém období, parky a zahrady se sterilními trávníky a nedostatek přírodních biotopů vede k postupnému zániku mnoha druhů hmyzu, který potřebuje dostupné zdroje pylu a nektaru po celý svůj život. Hmyzu můžeme velmi jednoduše pomoci tím, že nebudeme sekat všechno a všude v jeden okamžik, ale zavedeme systém sekání po časových etapách, aby na louce, parku, zahradě, příkopu u silnice atd. vždy něco kvetlo. Nejen o to se právě snaží ochránářská organizace JARO Jaroměř, která např. kosí přírodní louky mozaikovitě, aby vždy bylo pro hmyz dostatek nektaru.

Medonosné včely

Špičkou ledovce jsou medonosné včely. I pro ně je důležitá rozmanitost prostředí a přirozená příroda bez přemíry chemikálií. „Obrovskými rozlohami polí a chybějícím přirozeným prostředím samozřejmě včely trpí. V sou-

časnosti je v Česku přes 600 tisíc včelstev, a to není dost. Nejméně bychom jich na našem území měli mít přes 750 tisíc. Navíc vymírá hmyz, který sice není medonosný, ale opyluje rostliny a má tak zásadní vliv na celkový koloběh života. To vše je tristní, ale nikoho to moc nezajímá,“ řekl Milan Špaček z firmy Medokomerc, která je největším zpracovatelem českého medu a přispívá na činnost ochránářské organizace v Jaroměři.

Silný bavorský hlas: Zachraňte včely!

V německém Bavorsku se právě odehrála zcela nevidaná a nečekaná událost. Na 1,7 milionu lidí, tedy 18 procent Bavorů, stvrdilo svým podpisem nejúspěšnější petici v historii. Petice pod názvem „Zachraňte včely“ prosazuje podstatně vyšší míru ochrany přírody a zasazuje se o daleko větší biodiverzitu v krajině. Konkrétně chce zvýšit podíl BIO zemědělství do roku 2025 na 25 % a do roku 2030 na 30 %.

To vše v zemi, kde mají silné slovo konvenční zemědělci.

Český rok 2030

V rámci Evropy patří česká krajina spíše k těm více zničeným. Česká republika nedávno přijala strategický rámec s názvem „Česká republika 2030“. Podle Davida Čípa jde o velmi dobrou strategii, která by měla směřovat ke změně dosavadní otřesné

zemědělské praxe. „Tento dokument je ale nyní třeba okamžitě začít převádět do praxe, což bude bohužel asi ten největší a nejtvrdší oříšek,“ řekl. Po tlaku ochránců přírody JARO Jaroměř došlo k mírnému navýšení prostředků do Programu péče o krajinu, který je zásadním nástrojem pro udržení přírodní pestrosti naší země a z hlediska opylovačů má opravdu zcela stěžejní význam.

Z pohledu státního rozpočtu však představují prostředky, které tento program využívá, zcela zanedbatelnou částku.

Dobrovolníci v ČR

V České republice pečují desítky dobrovolníků organizace JARO Jaroměř o 180 přírodně cenných lokalit. Další desítky lokalit pak ošetřují na Slovensku, v Polsku, Rakousku a Německu. Každoročně organizace přibírá do péče další nové lokality, zároveň se snaží zrevitalizované lokality předat do péče místním organizacím či jednotlivcům. „Naším cílem je převzít do odborné péče lokality, kterým hrozí bezprostřední zánik. Zachránit a zachovat na nich vzácné rostlinné a živočišné druhy. Tímto způsobem jsme u nás i v zahraničí předali do péče již desítky hektarů přírodně mnohdy velmi hodnotných míst,“ říká David Číp. Úspěch je do jisté míry závislý na počtu dobrovolníků a množství získaných financí.

Zdroj: www.medokomerc.cz

INZERCE

18. MEZINÁRODNÍ SYMPOSIUM KONZERVACE OBJEMNÝCH KRMIV

BRNO 13. – 16. SRPEN 2019

Místo konání:

Vysoké učení technické v Brně (VUT)
Fakulta elektrotechniky a komunikačních
technologií (FEKT), 616 00 Brno

Odborný program:

1. Produkce píce – hnojení, kvalita a výnos
2. Fermentační proces konzervovaných píce – sklizeň, konzervace, stabilita a skladování
3. Výživná hodnota konzervovaných krmiv (hodnocení krmiv technologií NIRs) a jejich vliv na produkci a zdraví zvířat
4. Precizní zemědělství – krmení (hodnocení krmiv technologií NIRs)

Celý program najdete na www.isfc.eu
přihlásit se můžete na e-mail: nutrivet@nutrivet.cz

S Galerou Podzim a partnery
to jde proti celému spektru plevelů

LÉPE A LEVNĚJI

CORTEVA
agriscience

Info • 602 129 528

Postřikovací rameno

Uchovávání vody a zavlažování pěstebních ploch

Přicházejí letní horka a s nimi se zvyšuje riziko prosychání rostlin. Jak se chránit před ztrátou vody? Jak zajistit její trvalý přísun? Níže je uvedeno několik řešení odzkoušených odborníky.

Zásobníky vody

Praktickým a osvědčeným řešením pro skladování vody jsou volně stojící nádrže na vodu. Nádrž se skládá z kovových bočních stěn (z vlnitých plechů), z plstěné vnitřní výstelky (případně se dnem), z vnitřního fóliového pláště a z krycí plachty nebo plovoucího víka. K dispozici jsou také nádrže s přídatným ochranným povlakem na spodní vrstvě plechů. Nádrže jsou určeny jak pro instalaci v uzavřených prostorech, tak i na venkovních plochách.

Při plánování umístění nádrže je třeba vzít v úvahu rozměry místnosti, nebo v případě externích nádrží velikost prostoru. Nejmenší dostupný průměr nádrže je 2,77 m, výška 1,52 m, největší průměr je 30,42 m. Dostupné jsou nádrže o objemu 9,2 m³ až 3 270 m³. V případě ještě větší poptávky po vodě doporučujeme výstavbu bazénů, ke kterým dodáváme

ochrannou fólii proti úniku vody.

Důležité je umístit nádrže na dobře připravený a dokonale vyrovnaný terén. Pro omezení množení řas ve vodě a pro ochranu před znečištěním mohou být nádrže opatřeny krycími plachtami, nebo víky volně plovoucími na hladině vody. V případě vnějších nádrží se vrchní krycí plachty zpravidla používají pro nádrže o průměru do 5-6 m, pro nádrže větších průměrů se pak používají plovoucí víka, a to s ohledem na hmotnost ležícího sněhu v zimě, který by u vrchních krycích plachet mohl poškodit horní plechy nádrže. Také těžké a silné deště by mohly silně zatížit krycí plachty velkých průměrů a poškodit horní části nádrže.

Zavlažování – zavlažovače

Zavlažovače Leader zajišťují bezpečné, tiché a rovnoměrné zavlažování v zahradnictví

Nádrž na vodu

a sadařství. Jedná se o zařízení s automatickým systémem navíjení hadice s pohonem pracujícím na principu vodní turbíny. Hadici (v délce od 30 do 180 m, v závislosti na modelu) je třeba rozvinout podél zavlažované plochy a připojit na přívod vody. Během zavlažování se hadice navíjí určenou rychlostí. Na konci zavlažované plochy se zařízení zastaví a automaticky se uzavře přívod vody. Hadice je standardně zakončena úderovým postřikovačem na dvoukolelovém vozíku se třemi výměnnými tryskami (4 až 16 mm, v závislosti na modelu). Dosah zavlažování je od 19 do 50 m, v závislosti na typu trysky a tlaku vody.

Úderový postřikovač lze nahradit postřikovacím ramenem vybaveným 4 výměnnými

tryskami. Toto postřikovací rameno je vhodné pro použití hlavně ve sklenících a tunelech. Zavlažovaná šířka je 6-8 m.

Omezení ztrát vody z půdy – biologicky rozložitelná fólie

Černá mulčovací biologicky odbouratelná fólie snižuje míru zaplevelení, minimalizuje ztrátu vody a urychluje ohřev půdy. Plochy získané pěstováním za použití mulčovací fólie bývají kvalitnější a čistší, což má vliv i na zvýšení jejich obchodní hodnoty. Použitím biologicky rozložitelných fólií lze výrazně snížit náklady na práci a náklady na následnou likvidaci fólie.

Všechny produkty jsou dostupné na royalbrinkman.pl link: <https://royalbrinkman.pl/>

Ing. Jan Jemelka

Mulčovací fólie

Zavlažovač Leader

Postup sklizně obilovin a řepky

Žňové práce na našem území jsou v plném proudu. Stav porostů je stejně jako v loňském roce ovlivněn dosavadním průběhem počasí. V posledních měsících bylo ve většině oblastí zaznamenáno nadprůměrně teplé počasí. Proto v nejteplejších oblastech ČR (jižní Morava) a také na lehkých písčitých půdách byla zahájena sklizeň základních obilovin a řepky zhruba o týden dříve než bývá obvyklé – v porovnání s předchozími sklizňovými ročníky.

Sklizeň ve 27. týdnu byla dle šetření Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF) k 8. 7. 2018 mírně pozadu oproti stejnému období minulého roku. V prvním červencovém týdnu se sklízelo především ozimý ječmen (sklizeno bylo 35,93 % ploch, v loňském roce 63,64 % ploch). Sklizeň ostatních obilovin byla stále teprve na začátku, nejvíce se sklízelo pšenice ozimé (1 % ploch). Celkem bylo v ČR sklizeno zhruba 47 300 ha (3,72 % ploch), loni k tomuto datu 147 300 ha (11,78 % ploch) obilovin a s produkcí v letošním roce přibližně 250 500 tun. Postup sklizně sice vykazuje tradičně lokální rozdíly, ale sklizeň ozimého ječmene se rozběhla prakticky ve všech krajích s výjimkou Karlovarského kraje. V Jihočeském, Ústeckém a Jihomoravském kraji, kde jsou žně nejvíce pokročilé, dosáhla sklizeň ozimého ječmene 60,6 %, 62,9 % a 48,7 % sklizňových ploch. Sklizeň řepky je nejdále ve Zlínském kraji (7,52 % ploch). Ve většině krajů ještě sklizeň řepky nezačala a podobná situace je i u sklizně pšenice ozimé.

Aktuální průměrný výnos obilovin podle šetření SZIF k 8.7.2019 dosáhl 5,30 t/ha. V porovnání se sklizňovým rokem 2018 (výnos základních obilovin dle ČSÚ činil 5,17 t/ha) lze nicméně předpokládat, že výnosy budou pravděpodobně meziročně o něco vyšší. Odhady výnosu budou průběžně zpřesňovány s přibývajícím množstvím sklizených obilovin.

Sklizeno bylo k aktuálnímu datu 2 400 ha (0,63 % ploch) řepky. Produkce řepky dosáhla 5 760 t s průměrným hektarovým výnosem 2,42 t/ha, což

představuje výrazné snížení hodnoty jako za stejné období roku 2018, kdy byl průměrný výnos 3,13 t/ha, ale byla sklizena ¼ ploch řepky. Řepka se začala sklízet dle šetření SZIF pouze v krajích Olomouckém, Jihomoravském a Zlínském. Nejlepších hodnot průměrného výnosu zatím bylo dosaženo v Olomouckém kraji (2,70 t/ha).

Úroda dostatečně pokryje domácí spotřebu

Výhled úrody jednotlivých plodin ukazuje 1. letošní odhad vydaný ČSÚ k 4. 7. 2019 podle stavu porostů k 10.6.2019, který předpokládá očekávanou produkci základních obilovin ve výši 7 018 700 tun s průměrným výnosem ve výši 5,52 t/ha a produkci řepky ve výši 1 238 800 t s průměrným výnosem 3,26 t/ha. Úroda u základních obilovin by se podle tohoto odhadu měla zvýšit v porovnání s loňskou sklizní o 8,5 %, u řepky by se měla oproti tomu snížit o 12,2 %. Z aktuálního odhadu sklizně lze usuzovat, že půjde o další, průměrnou sklizeň základních obilovin, která svým množstvím dostatečně pokrývá kvantitativní požadavky domácí potřeby, jež se v dlouhodobém průměru pohybuje ve výši 5 200 až 5 800 tis. tun. Osevní plochy základních obilovin oproti loňsku mírně vzrostly o 22 000 ha na 1 272 400 ha. Plochy pšenice ozimé zaznamenaly nárůst o 40 800 ha, kdežto plochy ječmene jarního zaznamenaly pokles o 10 200 ha. Proti tomu plochy ječmene ozimého se rozrostly o 5 100 ha. Ke stagnaci ploch došlo u ovsa, plochy žita a triticele mírně rostly, i když u žita se část plochy zkrmila. Výměra řepky mezi-

Osevní plochy základních obilovin u nás mírně vzrostly.

ročně poklesla o 32 000 ha na 379 800 ha.

V roce 2018 bylo k 9. 7. 2018 sklizeno v ČR celkem 147 300 ha obilovin (11,78 %) s produkcí 730 900 tun a průměrným výnosem 4,96 t/ha. Nejvíce bylo skli-

zeno ozimého ječmene – 65 300 ha s produkcí 334 800 tun a průměrným výnosem 5,13 t/ha. Řepky bylo v této době sklizeno 24,18 % ploch (99 600 ha, 311 700 t) s průměrným výnosem 3,13 t/ha. PEZ

INZERCE

SKVĚLÝCH VÝNOSŮ V ŘEPCE DOSÁHNETE LEHCE !

Metazamix Belkar

Následná aplikace nebo kombinace přípravků Metazamix a Belkar přináší převratný účinek nejen na běžné, ale také na nově se šířící a obtížně hubitelné plevely v řepce ozimé.

CORTEVA agriscience

Info • 602 275 038

Český chřest má v jarní zelenině prvenství

Půvabné prodavačky chřestu

Návrat chřestu do jídelníčku restaurací i domácností se povedl. Zájem o něj se během několika posledních let mnohanásobně zvýšil. Tradiční jarní zelenina bývala v období první republiky vítaným zpestřením stravy po dlouhých zimních měsících a navíc výborně chutnala. Dnešní gastronomie a vynalézavost šéfkuchařů si dokáže doslova pohrát s chutěmi zeleného i bílého chřestu. Svůj díl na popularitě šťavnaté první jarní zeleniny má jihomoravský region kolem Ivančic, který býval centrem pěstování chřestu prvotřídní kvality. Zdejší chřest byl vyvážen i do okolních zemí, zejména do Rakouska a Německa. Mýtus takřka dvougenerační někdejší vládnoucí garnitury o tom, že chřest je pouze šlechtickou delikatesou, je naštěstí v nenávratnu. Dostupnost čerstvého chřestu v období sklizně je patrná v celé potravinové obchodní síti a nese hrdý název Český chřest (farmářský produkt).

25. Slavnosti chřestu a vína v Ivančicích navštívilo 11 tisíc lidí a spotřebovalo se na 8 tun chřestu

Letošním „Slavnostem chřestu a vína“ v Ivančicích byl vyhrazen prodloužený víkend 17. – 19. května 2019. Tato akce je návštěvníky z celé republiky velmi oblíbená a je zcela v režii výborné gastronomie, vín regionálních vinařů a kulturního prožitku. Vše jako jeden celek skýtá uspokojení

celým rodinám i s dětmi, zejména živé vstupy šéfkuchařů v gastronomické show a předvádění harmonického souznění jídla a vína.

V historickém centru Ivančic si každý může vybrat z nespočetných chřestových menu co mu chutná, připojit doušek dobrého vína, chřestové limonády, okusit dezert či chřestovou zmrzlinu. Inspirován bezprostředním zážitkem a radami, může si návštěvník odnést domů balíček bílého nebo zeleného chřestu, dokonce i dvouletou sazenici v květináči.

Zelený chřest připravený k vaření

Co bychom měli o chřestu vědět

Existují tři druhy chřestu: zelený, bílý a fialový. Jedná se vždy o stejnou odrůdu, jednotlivé druhy se odlišují způsobem pěstování. Zelený chřest je výrazný, pepřejší, živočišný, roste na poli nebo na záhonech pod širým nebem na světle a slunci.

Bílý chřest je jemnější, bělí se zakrýváním proti světlu buď navršením zeminy na výhonky (pazoušky) nebo skrytím pod hliněnou nádobou. Tak zůstanou bílé. Fialový chřest má podobné pěstování jako bílý, jen se na krátkou dobu vystaví světlu a slunci.

Jak poznat čerstvý chřest?

Nejchutnější chřest je křehký a šťavnatý. Jde o zdužnatělé výhonky, které se při ohnutí rozlomí, křupnou. K zákazníkovi se dostávají do 24 hodin od sklizně, skladovat se doporučují maximálně 7 dní při 2-4 °C. Vyzkoušená metoda pro uchování je zamrazení (při vaření se vkládá do vařící vody ještě zmrzlý, jinak by pozbyl původní křehkost, doba vaření je stejná jako u čerstvého chřestu). Pokud se setkáme při nákupu s chřestem poddajným a vláčným, se sklopenými hlavičkami, pak určitě má už své za sebou a raději takový nekupejte, je k vaření už nevhodný.

Uzený losos, vonnanská palačinka, grilovaný chřest s holandskou omáčkou a tzar kaviárem

Jak chřest vařit?

Zelený chřest se nemusí škrábat, jeho slupka je tenká. Bílý a fialový chřest očistíme škrabkou směrem od hlavičky dolů. Spodní konce u každého druhu odřízneme a použijeme třeba na polévku. Odborníci doporučují vařit chřest na vysoko, v mírně osolené vodě s troškou cukru. Doba vaření na kus je 5-8 minut.

Chřest nabízí širokou škálu úprav, od syrového do salátů, či

prostého uvaření ve vodě, přes zapékání, grilování, nakládání a mixování. Syrovým chřestem se dá protknout jemné maso, může se smažit v trojbalu, lehce povařený kombinovat se zeleninou i listovým salátem. V každé úpravě je vynikající, záleží na vkusu a chuti jednotlivce.

U mnohých gurmánů převládá však úprava nejjednodušší. Krátce povařený, pokapaný máslem, podávaný s bílým pečivem, či sypaný opraženou houskou.

Jaké víno k chřestu – dá se to vůbec kombinovat?

Současní znalci si poradili i s tímto gastronomickým oříškem. Pro snoubení vína a chřestu existuje obecné doporučení (např. Pavlem Chrástem, specialistou, který na Slavnostech chřestu pravidelně doporučuje kombinace těchto dvou, zdánlivě nesourodých veličin), při výběru vína musíme brát pokrm jako celek, nejlépe harmonizují s chřestem vína minerální,

lehčí a jemnější, např. Rulandské bílé, Pinot blanc, Veltlínské zelené, ale i vína jemně buketní. V zásadě se žádný přesný recept nikomu vnutit nedá, fantazii a chuťovým dispozicím se meze nekladou. Proto je vítána jedinečná možnost, zkusit si na vlastní kůži přímo s konzumovaným menu i víno, které uprostřed dění nabízí Wine-Point (přiléhavý název vyjadřující vinný fakt).

Eva Kloudová

INZERCE

Nově certifikujeme „Bez GMO“

V důsledku poptávky spotřebitelů usilují mnozí evropští výrobci a distributoři potravin o to, aby bylo možno u dodávaných výrobků prokázat, že nebyly vyrobeny z komponent, které obsahují genetickou modifikaci „GMO“. Spolek pro krmiva a komodity vytvořil dobrovolné certifikační schéma „BEZ GMO“ a Česká společnost pro jakost se stala jedním z oprávněných certifikačních orgánů tuto certifikaci nabízet. „Kontrola a certifikace probíhá v celém řetězci, od produkce použitých osiv, pěstování obilovin, olejnin a aj. surovin, výroby krmných směsí, přepravy, zpracování potravinářských surovin, zpracování jednotlivých potravinářských produktů. Požadavky Standardu se vztahují také na obchodníky a dopravce, kteří nakládají se surovinami a produkty.“

Více informací Vám poskytnou pracovníci certifikačního orgánu ČSJ. Tel.: 221 082 287, www.csq.cz.

Prezentovaný sortiment ozimých pšeníc.

ELITA mezi osivářskými firmami

Největší prezentační akce Agronomické fakulty Mendelovy univerzity polní den MendelAgro se pravidelně koná již od roku 1989. Letos tato událost proběhla 13. června a do areálu Polní pokusné stanice v Žabčicích dorazilo více než 600 zájemců, kteří si mohli prohlédnout desítky polních pokusů s různým zaměřením v mnoha plodinách a také pestrý sortiment ovocných druhů. V rámci akce se navíc uskutečnil i 1. ročník otevřeného mistrovství v orbě Jihomoravského kraje. Na polním dnu se také prezentovaly firmy ze zemědělského oboru a nechyběla ani osivářská organizace ELITA semenářská a.s., která představila několik zajímavých odrůd pšenice.

Slavnostní zahájení polního dne proběhlo vskutku stylově – po úvodních slovech se děkan Agronomické fakulty MENDELU doc. Ing. Pavel Ryant, Ph.D. chopil pluhu taženého koňským dvojsprežím a vyoral první brázdu. Tím byla akce oficiálně zahájena a účastníci se mohli „rozprchnout“ na prohlídku polních pokusů či jít fandit při napínavém orářském klání. Na pokusných pozemcích bylo opravdu na co koukat – pestré bylo nejen portfolio prezentovaných plodin, ale i různé technologie a agrotech-

nické postupy na nich aplikované. Hybridní odrůdy ozimého ječmene, aplikace ozdravných hnojiv do kukuřice a pšenice, fungicidní pokus v pšenici ozimé, mimokorenová výživa hrachu a pelušky, výživa a hnojení ozimé pšenice, léčivé, aromatické a kořeninové rostliny, sortiment odrůd ozimé pšenice, herbicidní a fungicidní pokus ve slunečnici, výživa a hnojení ozimé řepky, kukuřice s podsevy plodin, fungicidní pokus v ječmeni jarním, sortiment odrůd brambor, přehled meziplo- din, technologie pěstování jarního

ječmene, půdoochranné technologie a výživa kukuřice, modelový osevní postup pro hospodaření s živočišnou výrobou, vliv aplikace dusíku a síry na výnos ozimého máku, modelový osevní postup pro hospodaření bez živočišné výroby, dlouhodobě vedené pokusy, vliv počasí na půdu, široké ukázky aplikace organické hmoty, precizní zemědělství, ukázky zemědělských strojů a mnoho dalšího...

Nejlepší kvalita pro potravinářské i krmné využití

Za pozornost stála všechna stanoviště, přesto se před některými parcelkami tvořily větší hloučky účastníků. Jednou z takových byl i pozemek, na němž se prezentovaly pšeničné odrůdy z portfolia společnosti ELITA semenářská. O přednostech těchto ozimých odrůd ochotně hovořil Ing. Eduard Bielko, který má ve společnosti ELITA na starosti marketing a odborné poradenství.

„Především bych chtěl představit odrůdu pšenice ozimé IS Dimenzio, je to novinka v našem sortimentu“, zahájil pan inženýr prezentaci odrůd. Raná bezosinatá odrůda je velmi plastická a chlubí se vynikajícími agronomickými vlastnostmi ve všech výrobních oblastech. Dobře zvládá i lehčí a sušší půdy. Rostliny vysoké 85 až 95 cm jsou odolné poléhání. Velmi dobrá je i polní odolnost k chorobám. IS Dimenzio je odrůda nenáročná na úroveň vstupů, je vhodná jak pro intenzivní, tak pro extenzivní způsob pěstování. Má bezproblémové přezimování a vyniká rychlou dynamikou jarního růstu. Jde

o klasový typ odrůdy s velkým produktivním klásem, vysokým výnosovým potenciálem a pozoruhodnou pekařskou kvalitou E (7 – 8). HTZ se pohybuje na úrovni 40 – 45 g.

Velmi důležitou odrůdou sortimentu je praxí ověřená IS Condit. Tato středně pozdní osinatka dosahuje středního vzrůstu a jakosti C/K. Velmi vysoký výnosový potenciál se prolíná s nadprůměrnou stabilitou výnosu ve všech výrobních oblastech. Pozoruhodná je rovněž vysoká odnožovací schopnost, komplexní odolnost proti listovým chorobám a dobrá odolnost poléhání. Tato pšenice je vhodná jak pro krmné účely, tak pro výrobu pečivařské mouky. Má měkké zrno a nízký obsah lepku.

Pozoruhodnou odrůdou je IS Spirrela. Jde o extrémně ranou suchovzdornou osinatou pšenicu. Odnožuje synchronně, čímž zabezpečuje vývin jednotného porostu a klasů vyrovnané velikosti. Středně vysoká odrůda velmi dobře odolává poléhání a má dobrou odolnost vůči listovému skvrnitostem. Tato pšenice představuje ideální předplodinu pro řepku ozimou ve vyšších položených oblastech. Svými vlastnostmi a stabilitou všech ukazatelů mlynářské a pekařské jakosti patří mezi nejvyšší odrůdy. Disponuje vysokým obsahem kvalitních bílkovin a mokrého lepku, ale také extra vysokým a stabilním pádovým číslem.

Odrůdu IS Spirella postupně nahrazuje novější IS Agilis, upozornil pan Bielko. Tato osinatá pšenice je předurčena pro pro-

dukci kvalitní potravinářské pšenice se špičkovou pekařskou kvalitou. Má vysoký obsah lepku a dosahuje potravinářské kvality E (8-9). Jde o extra ranou odrůdu, která bezproblémově snáší podmínky deficitu půdní vláhy. Dobře odnožuje, má výborný výnosový potenciál a vyrovnanou výnosovou stabilitu. Velmi dobře odolává rzi pšeničné a plevové. Dobré výnosy poskytuje také v sušších oblastech a na lehčích půdách, zvládá i nouzové dozrávání.

IS Danubius představuje ranou bezosinatou odrůdu s velmi atraktivním a produktivním klásem a vysokou zimovzdorností. Má vynikající potravinářskou jakost a pekařskou kvalitu E (8). Velmi dobře odolává poléhání, nejlepších výsledků dosahuje v intenzivních podmínkách pěstování.

Sortiment pšenic prezentovaných v Žabčicích doplnila také IS Laudis. Středně raná potravinářská odrůda je velmi plastická a nabízí vysoký výnosový potenciál. K dalším přednostem této bezosinaté odrůdy patří vynikající a stabilní pekařská jakost kvality E. Pěstitelé oceňují také výbornou mrazuvzdornost a velmi dobrou jarní regeneraci. Dalším charakteristickým rysem je nadprůměrná odnožovací schopnost, kdy produktivní hustota porostu obvykle dosahuje 600 až 700 klasů na m². Za zmínku určitě stojí i komplexní odolnost vůči chorobám a vhodnost pro pozdní setí a setí po kukuřici.

Další odrůda, která v Žabčicích nechyběla, je IS Karma-dur. Jde o pšenici ozimou tvrdou (Triticum durum). V posledních letech vzrůstá zájem o její pěstování. Středně raná odrůda má vysokou odnožovací schopnost, mimořádnou zimovzdornost a výjimečnou odolnost virózám. Oceňovaný je i vysoký výnosový potenciál s dobrou stabilitou. Odrůda vyniká vysokou těstovinnářskou kvalitou.

ELITA nabízí šetrné řešení pro zdravou půdu

Na polním dnu byla k vidění zajímavá přehlídka ozimých pšenic. Nutno však podotknout, že to není zdaleka jediná plodina, jejíž osivo či sadbu společnost ELITA osivářská zpro-

Stánek společnosti ELITA semenářská na polním dnu v Žabčicích.

středkovává. Jak nám inženýr Bielko prozradil, zájemci u nich naleznou rovněž vysoce kvalitní sortiment ječmene, tritikale, žita, luskovin, kukuřice, olejnin, brambor, krmné řepy, píce, meziplo- din, travních směsí, či směsí pro greening, meziplo- diny a biopasy.

Společnost ELITA osivářská se ale ve své činnosti neomezuje na nabídku osiv. Zprostředkovává rovněž kompletní sortiment registrovaných přípravků na ochranu rostlin, mořidla, hnojiva a také velmi zajímavé preparáty na podporu biologické aktivity půdy. Jak jsme se sami na stánku společnosti ELITA semenářská přesvědčili, jde o pozoruhodné produkty „z dílny“ francouzské společnosti Olmix Group. Biostimulanty představují nekonvenční a zejména velmi šetrnou alternativu ke zlepšení zdravotního stavu a vlastností půdy, což se pozitivně odráží i na pěstovaných plodinách. ELITA semenářská dodává hned několik těchto preparátů. Neosol aktivuje vitální funkce půdy a stimuluje základní přírodní procesy důležité pro optimální růst a vývoj rostlin. Explorer se v granulované formě umístí při výsevu poblíž osiva, načež uvolňuje aktivní látky hned od začátku klíčení a vzcházení. Agroptim Zenith je fyziologický

rálních prvků určený k foliární aplikaci. AlgoMel Push je kapalné hnojivo na bázi manganu, které posiluje vývoj kořenového vlášení, čímž se zvyšuje schopnost rostlin přijímat živiny. Přípravky Z Dry a Z Fix jsou určeny do provozů s živočišnou výrobou, kde se používají na ošetření podestýlky i podlah a k regulaci kvasných procesů ve stákových hnojivech i kompostech. Významně přispívají nejen ke zlepšení welfare a hygieny ve stájích, ale pomáhají eliminovat také náklady na podestýlkový materiál i čas potřebný k udržování čistoty ve stájích. Všechny uvedené produkty jsou na přírodní bázi a lze je bez obav používat i v ekologickém zemědělství - kromě dusík obsahující Agroptim Zenith. Šetrné a přitom velmi účinné přípravky tak vhodně doplňují nabídku osiv společnosti ELITA semenářská - tak, aby každý zemědělec mohl o svou půdu, plodiny i zvířata pečovat celostně ve funkčním a smysluplném systému hospodaření. PEZ

VÁŠ OBCHODNÍ PARTNER

OSIVA A SADBA PODZIM 2019
ozimé obiloviny • ozimá řepka
brambory • meziplo- diny

ELITA - semenářská, a.s. Cupáková 4a, 621 00 Brno
tel.: 549 522 641, fax: 549 522 659
e-mail: obchod@elita.cz, www.elita.cz

Slavnostní zahájení polního dne – Pavel Ryant vyorává první brázdu.

Polní den Syngenta představil přípravky a odrůdy v technologiích

Polní letiště ve Žlunicích a k němu přilehlé pozemky jsou ideálním místem pro praktické ukázky odrůd polních plodin, jejich ošetření přípravky na ochranu rostlin i mechanizační prostředky. Letos se tak na tomto místě stalo již podeváté při příležitosti konání akce Polní den Syngenta 2019. Opět přijelo více než sto účastníků a bylo jim co prezentovat. Navíc se nad pořadateli akce společnostmi Syngenta Czech, VP Agro i Agro Žlunice smilovalo i počasí.

Jak uvedl agronom společnosti Agro Žlunice, Ing. Radek Mydlář, počátek vegetace byl optimální, ale delší úsek od března do dubna byl beze srážek. Od počátku roku zde spadlo 330 mm a za měsíc květen 110 mm srážek. To výrazně pomohlo všem plodinám, což bylo dobře patrné v prezentovaných demonstračních pokusech.

Pšenice ozimá

Podle prezentujícího Ing. Martina Hájky lze v této plodině ještě očekávat nástup padlí travního a rozvoj bráničatek, rzí a chorob klasů. Vlajkovou lodí fungicidní technologie Syngenta je již klasická kombinace Moddus + Archer Turbo v BBCH 31-32, následovaná fungicidem Elatus Era v dávce 0,8 l/ha. Velice dobře ovlivňuje fyziologický a zdravotní stav pšenice. Rovněž se potvrdilo, že lze zvolit variantu pouze s ošetřením Elatus Era v plné dávce. Výhodou je dlouhodobý fungicidní účinek. Proti klasovým chorobám je

možné použít i přípravek Mag-nello v dávce 1,0 l/ha v termínu od objevení klasů. Kromě fuza-rióz je účinný i proti rzím a bráničatkám. V době vlhkých žní je účinný i proti černím. Herbi-cid Defi Evo zde prezentovaný má výhodu v tom, že obsahuje účinnou látku prosulfocarb, proti níž neexistuje žádná rezistence travovitých plevelů stejně jako u účinné látky pinoxaden obsažené v herbicidu Axial. I když nový herbicid Avoxa nebyl zařazen do pokusu, v letošním roce se stal bestsellerem společnosti Syngenta. Kromě řady rezistentních travovitých plevelů je velmi dobře účinný i proti stále více se rozšiřujícím sveřepům. Jednotlivé varianty ošetření byly aplikovány v sortimentu devíti ozimých pšenic od společnosti VP Agro.

Hyvido

Odrůdy hybridního ozimého šestiřadého ječmene Hyvido již několik let překvapují pěstitele rekordními výnosy. Ing. Ladislav

Ing. Ladislav Dežo představuje odrůdy ječmene Hyvido.

Dežo představil odrůdy Wootan, Galileo, Galation a Baracooda. Hybrid Baracooda je potenciálním nástupcem hybridu Wootan. Všechny hybridy byly namořeny mořidlem Vibrance Star obsahujícím tři účinné látky (sedaxane, fludioxonil, triticonazole) a dvakrát ošetřeny kombinací fungicidů s morforegulátory (Archer Turbo + Moddus a Elatus Era + ethephon). Opět se potvrdilo, že hybridní ječmeny Hyvido jsou určeny pro intenzivnější způsob pěstování. Za takovou péči se ovšem odvděčí vysokým výnosem.

Kukuřice

Zde se jednalo o ukázku významu ošetření kukuřice proti plevelům přípravky Gardoprim Plus Gold, Lumax a Elumis. Na počátku letošního růstu byly nízké teploty a sucho. Plodina byla ve fázi prvních pravých listů často žlutá a nerostla. Nerostla ani ježatka kuří noha, naopak dvouděložné plevele vytvářely silnou konkurenci. Za této situace opět potvrdil svojí vysokou účinnost proti ježatce kuří noze do fáze dvou listů a proti dvouděložným plevelům herbicid Lumax (3,5 l/ha), navíc umocněnou vysokou tolerancí vůči kukuřici. To zdůraznila Ing. Helena Bochová. V suchých letech doporučila Helena Bochová přidání smáčedla na olejové bázi

(2,0 l/ha), které podpoří účinek herbicidu vytvořením povrchového filmu na listech plevelů, zvláště travovitých. Přípravkem „poslední záchrany“ je podle jmenované herbicid Elumis (1,5 l/ha). Obsahuje dvě účinné látky nicosulfuron a mesotrione a je proto určen pro postemergentní aplikaci v kukuřici. Část portfolio odrůd kukuřice (15) vhodného do zdejší oblasti jejího pěstování představil RNDr. Ondřej Skala. K novinkám letošního roku patří SY Fregat, SY Torino a SY Premeo s FAO 200-350. Důležité je, že se v tomto případě jedná o Artesiany, suchovzdorné, zrnové hybridy.

Slunečnice

Trh s touto plodinou se stále vyvíjí. Společnost Syngenta se snaží předcházet tomu, že skončí možnost desikace slunečnice přípravkem Reglone, výběrem vhodných raných odrůd. Stávající středně rané odrůdy jako NK Brio i SY Neostar patří k nejdříve dozrávajícím odrůdám slunečnice na českém trhu. Novinkami jsou odrůdy SY Duomo a SY Ilico. V obou případech doplňují stávající sortiment odrůd s vysokým obsahem kyseliny olejové. K jejich zajímavým vlastnostem patří ranost, výška, vysoký výnos stejně jako vysoká stabilita obsahu kyseliny olejové. I slunečnice

Diskuse o projektu CleverFarm.

potřebuje ochranu proti škodlivým činitelům. Přípravky k tomu určené představil Ing. Martin Merta. Proti plevelům lze použít herbicid Listego (1,25 l/ha) ve fázi čtyř listů plevelů a do šesti listů slunečnice. Pro suché podmínky Martin Merta doporučil rozdělit dávku herbicidu do dvou termínů. Po uplynutí dvou týdnů lze použít druhou polovinu rozdělené dávky. Listego Plus je herbicid určený pro CL Plus hybridy. Výhodou je možnost aplikace do osmého listu slunečnice a také obsah smáčedel. Novinkou pro slunečnici je fungicid Amistar Gold (1,0 l/ha). Aplikace je účelná od osmého listu slunečnice. Je účinný proti hlízence obecné, červenohnědé skvrnitosti i fómové hnilobě. Další uplatnění nachází i v cukrovce a řepce olejce. Nabízí se i cenově výhodný balíček 1001 Amistar Gold + 1001 Magnello. Letos lze ještě naposledy realizovat desikaci slunečnice přípravkem Reglone v dávce 3,0 l/ha. Reglone je možné bez problémů používat a nakupovat až do 4. listopadu 2019. Ohlašovací povinnost pro aplikaci

účinné látky diquat se netýká přípravku Reglone.

CleverFarm

Moderní technologie, roboti, drony, satelity, chytré telefony postupně začínají ovlivňovat život lidí i výrobní technologie nejen ve městech, továrnách a skladech, ale i v zemědělství. Jedním z takových programů podporovaných i společností Syngenta je CleverFarm. Společnost a program stejného jména představil obchodní zástupce Tomáš Zika. Jedná se o program pro využití moderních technologií. Je rozdělen na evidenci, práci se senzory a satelitními snímky. Aplikace CleverFarm je volně dostupná a agronomickou evidenci je možné vést zdarma. Senzory dokáží upozornit například i na přemnožení škůdců nebo chorob, atd. S jejich podporou lze snadno v počítači či mobilu zjistit, co se děje na poli nebo naopak ve skladu. Další informace lze získat u obchodních zástupců společnosti Syngenta nebo na www.cleverfarm.cz.

Ing. Michal Vokrál, CSC.

Rozhraní plochy ošetřené Gardoprim Plus Gold a kontrolou.

Prohlídka pšenice.

KLOMAZON® RX + RAPUS® 500

klomazon 360 g/l + metazachlor 500 g/l

PRAXI PROVĚŘENÝ BALÍČEK

- Komplexní kontrola plevelů v porostu řepky olejky - široké spektrum účinnosti s dlouhodobým efektem.
- Příznivá cena ošetření.

XIREN®

metaldehyd 30 g/kg

SPOLEHLIVÉ ŘEŠENÍ SLIMÁKŮ

- Vysoká stabilita granulí za vlhka.
- Obsahuje účinné atraktanty.
- Zahubí více slimáků za mnohem kratší dobu.

TEBUCUR® 250 EW + METKON® 60

tebukonazol 250 g/l + metkonazol 60 g/l

REGULACE POROSTU A KONTROLA CHOROB

- Silný fungicidní a morforegulační efekt v řepce.
- Vynikající řešení pro houbové choroby řepky.

AgriStar
AGROCHEMICALS

www.agristar.cz

Polní den v Šumperku nabídl novinky o luskovinách i sóji

Aktuální stav v oblasti pěstování, šlechtění a užití luskovin, ale také komentovaná prohlídka polních pokusů. Nejen to čekalo na účastníky Polního dne luskovin, který koncem června pro zájemce uspořádala společnost AGRITEC, výzkum, šlechtění a služby, s.r.o. v Šumperku.

Polní den nabídl kromě několika přednášek také prohlídky polních pokusů s různými druhy luskovin. „Pokusy máme rozmístěné na území okresu Šumperk, některé jsou v Zábřehu, Rovensku a pak blíže Jeseníku. Na pozemcích, které jsou u AGRITECU pěstujeme v pětihoňném osevním sledu různé polní plodiny: obilniny, kukuřici, brambory a letos máme zasetou i cukrovku,“ řekl Antonín Vaculík, jednatel společnosti AGRITEC. Zájemci si mohli prohlédnout pokusy s registrovanými odrůdami hrachu, sóje, lupiny, které byly v letošním roce založeny v Rapotíně. Prohlídka pokračovala u pokusů se šlechtěním hrachu, šlechtění bobu a pak pěstitelské metody lupiny, bobu, hrachu, pelušky. „Máme demonstrační pokusy s různými odrůdami, jak hrachu, tak lupin bílých, úzkolistých, žlutých. To znamená pokusy, kde je cílovým škůdcem kyjatka hrachová nebo například zrnokaz hrachový. Provádíme i fungicidní pokusy, které se neřeší genetickou ochranou tedy

Polní den luskovin zahájil Antonín Vaculík, jednatel společnosti AGRITEC, výzkum, šlechtění a služby, s.r.o. v Šumperku.

šlechtěním, ale aplikací účinných přípravků na ochranu proti houbovým patogenům. Řešíme je foliární aplikací, popřípadě mořením. U lupiny bílé je dost podstatnou chorobou, která do jisté míry limituje její pěstování, antraknóza. Zkoušíme metody, jak moření, tak i foliární aplikaci, abychom nějakým způsobem vybalancovali a vyřešili tento problém,“ pokračoval jednatel společnosti.

Aby plevel neprorůstala kolejem

Mimo klasické polní pokusy má firma AGRITEC oprávnění provádět registrační pokusy s přípravky na ochranu rostlin také v trvalých kulturách, na zemědělské půdě a ve skleníkových provozech. Mezi specifické pokusy, na kterých společnost nyní pracuje, tak například patří herbicidní ošetření kolejového svršku železnice. „I koleje se musí nějakým způsobem herbicidně ošetřovat, aby nezarůstaly plevem,“ podotkl Antonín Vaculík.

Plocha hrachu mírně roste

Luskovinám se v České republice podle Antonína Vaculíka daří jako na houpačce. Byla už lepší

Polní den nabídl kromě několika přednášek také prohlídky polních pokusů s různými druhy luskovin.

i horší léta. Od roku 2015 ale jeho pěstitelská plocha mírně vzrostla. Jsou využívány v rámci dotačního podpory Greening a také jako citlivé komodity, a proto plochy mírně rostly a v roce 2017 dosáhly téměř 43 tis. ha. „Většina pěstitelů si uvědomuje, že jejich předplodinná hodnota v osevních postupech je nezastupitelná. Pomáhají udržovat půdní úrodnost a zlepšovat fyzikální vlastnosti půdy. Luskoviny mohou mít zásadní vliv na pěstební systémy, jejich intenzitu a ekonomiku. Pozitivní je zejména schopnost symbiózy s hlízkovými bakteriemi, umožňující vyloučit nebo snížit spotřebu dusíkatých hnojiv. Luskoviny ponechávají zásobu dusíku i pro následné plodiny, u kterých je průkazně vyšší výnos, než po jiných předplodinách,“ vysvětlil jednatel společnosti AGRITEC.

Podle Radmily Dostálové z Oddělení luskovin a technických plodin společnosti Agritec u nás luskoviny zaujímají pouze 1,4 % plochy orné půdy. „V Evropě, v některých zemích jako je Francie, Španělsko, došlo k poměrně velkému nárůstu osevních ploch zrnových luskovin, nicméně zastoupení se tam drží okolo čtyř až pěti procent. Takže nejsme v tom v Evropě sami. Oproti tomu v Kanadě je to až čtrnáct procent,“ uvedla Radmila Dostálová.

Doplnila, že dominantní plodinou je hrách setý, který se v loňském roce pěstoval na 35 tisících ha. „Myslím si, že luskovin letos nebude méně než loni. V pěstování je nejvíce zastoupený Jihomoravský a Středočeský kraj. U ostatních luskovin také došlo v poslední době k nárůstu ploch, zvláště u těch jednoletých luskovin pěstovaných na zeleno,“ dodala.

Problémem zvaný kyjatka i zrnokaz

Při prohlídce polních pokusů byly uvedeny termíny setí a následných agrotechnických opatření. Jaro nastoupilo poměrně rychle, takže na Šumpersku oproti jiným rokům zaseli začátkem dubna. „Tento měsíc byl pro počáteční růst příznivý, naopak v květnu bylo chladno a vyskytly se i přízemní mrazíky. Teplomilné druhy jako je například sója nebo fazol jsou velmi citlivé, a tak došlo ke špatnému a nerovnoměrnému vzcházení. Proto časné výsevy neriskujeme, protože by nám kolečky těchto druhů vymrzly,“ poukázal na problémy brzkého jara Antonín Vaculík. Letošní rok se poměrně hojně vyskytl i listopas, který ožirá nejen listy rostlin hrachu, bobu i sóje, jeho larvy se ale pouští i do hlízek na hrachu. „U takto poškozených porostů pak nemůžeme počítat se šesti

nebo sedmi patry lusků. Rostlina ve fázi dozrávání a nalévání semen nemůže využít právě chybějící či poškozené hlízky, a tak máme třeba jen čtyři patra s ještě ne plně vyvinutými semeny. Problémem je i kyjatka hrachová nebo spíše mšice obecně. Jsou přenašeči virových chorob a sklizeň pak může být minimální,“ upozornil. Kromě zaplevelení upozornil i na zrnokaze, který letos začal do porostu nalétávat brzy, už začátkem června. „Tady je nutné ho zachytit včas, a aplikovat registrované přípravky. Zrnokaz způsobuje tzv. „muškovitost semen“ (podle výskytu výkalů uvnitř semen), snižující jakost jedlého hrachu a osiva i výnosu. Při větším rozšíření dokáže znehodnotit až 40 % výnosu zrna s následným poklesem klíčivosti až na 70–80 %. Pokud se z vajíček vylíhne larva a dostane se do semen v lusků, tak už je insekticidy hůře zasažitelná,“ uvedl s tím, že výnos u hrachu letos očekávají okolo čtyř tun. Sklizeň by se podle počasí měl na přelomu července a srpna.

Předplodinná hodnota v osevních postupech je u luskovin nezastupitelná. Pomáhají udržovat půdní úrodnost a zlepšovat fyzikální vlastnosti půdy.

Česká sója je kvalitní

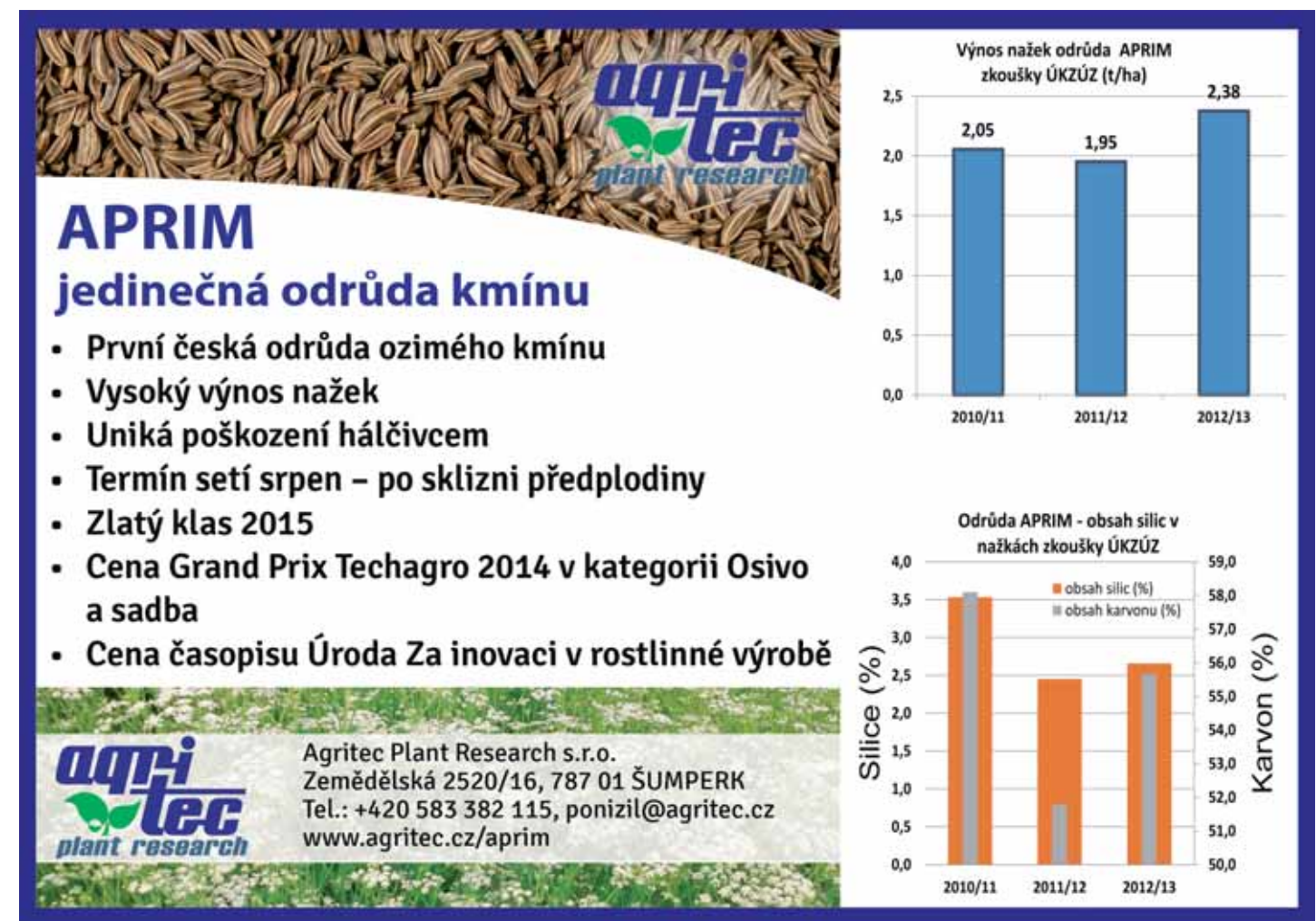
Jedno z témat, které na polním dni také zaznělo, se věnovalo i sóje. Ta se u nás ve větším měřítku začala pěstovat od roku 1999, aktuálně ji najdeme na přibližně 15,5 tisících ha. „Letos výměra poklesla asi o dva tisíce hektarů. Výnosy se pohybují okolo dvou a půl tuny na hektar a to díky tomu, že máme odrůdy, které jsou v našich podmínkách velmi plodné. Pochází z Kanady a dávají velice dobré výnosy, kvalita odpo-

vídá kvalitě v Kanadě i ve Spojených státech amerických,“ řekl Jiří Holeček ze Zemědělské agentury. „Máme tu výhodu, že u nás se pěstuje pouze a zásadně geneticky nemodifikovaná sója. Vyrábíme kvalitní sóju, ve světě je ale lépe finančně ohodnocená než u nás. Ceny se pohybují okolo osmi až devíti tisíc za tunu, v zahraničí je to asi o patnáct set korun víc,“ podotkl. Poptávka po české sóji je však malá. Proto odborníci doufají, že by mohla pomoci

informativní kampaň, která by obyvatelům nabídla produkty živočišné produkce, kde jsou zvířata krmená geneticky nemodifikovanou sójou. „Tento trend je dnes už téměř běžný v ostatních státech Evropy směrem na západ. Další opatření navrhuje, aby stát podpořil budování zpracovacích linek na zpracování sóji a výroby oleje,“ doplnil Jiří Holeček.

Petra Pášová

Foto autorka

Řepařský den s pořadovým číslem 27

Další, již 27. ročník Řepařského dne se uskutečnil začátkem června na pozemcích ZD Unčovice na Olomoucku. Pořadatelé akce jsou tradičně ZD Unčovice a firma ing. Vlastimil Martiník.

Významná plodina

Pěstování cukrové řepy na Hané, v České republice má svůj nesporný význam. To i přes současné problémy, ve které se komodita cukrovka – cukr nachází. Je to zejména cena za cukr, která je stejná jako v roce 1989, s tím rozdílem, že všechny výrobní náklady šly mnohonásobně nahoru.

Evropské a české cukrovarnictví se nachází v nehlubší krizi za posledních 30 let. Ta je způsobena vysokou nadvýrobou cukru v Evropské unii, jež vedla k propadu cen na historická minima. Současné je nízká také cena cukru na světových trzích, jež neumožňuje vyvážit cukr za adekvátní ceny. Do už tak komplikované situace vstupují ještě další faktory

INZERCE

PRODEJ A SERVIS ZEMĚDĚLSKÉ TECHNIKY

Ing. Vlastimil Martiník
mobil: 602 745 086, pevná: 585 241 002
e-mail: vlastimil.martinik@volny.cz
www.martinik-zemedelskatechnika.cz

Zástupci firmy Vlastimil Martiník a společnosti Kverneland (uprostřed).

v podobě posilování české koruny vůči méně euro nebo restrikcí v používání přípravků k ošetření pěstování cukrové řepy. Evropští i tuzemští producenti cukru se tak nachází ve složité ekonomické situaci a v Evropě se znovu rozhoduje o tom, kde se nadále bude pěstovat cukrová řepa a vyrábět cukr. Významnou roli v tomto procesu hraje postoj národních rozpočtů a výše státních podpor pro pěstování cukrové řepy.

To je však nižší, než v ostatních státech Evropy. Věříme, že ministerstvo zemědělství hraje v této době významnou roli při stabilizaci pěstování cukrové řepy v České republice.

Služby pro pěstitele

Nedílnou součástí prohlídky provozních pokusů cukrovky je na Řepařském dni v Unčovicích také nabídka firem z oblasti osiv a ochrany při pěstování cukrové řepy, zemědělské techniky pro tuto komoditu. Tu nabízí firma Vlastimila Martiníka z Olomouce v podobě secích strojů Monopil a Optima. Přesné výsevní jed-

Zástupce společnosti KWS pan Miroslav Kosek při prezentaci odrůd cukrovky.

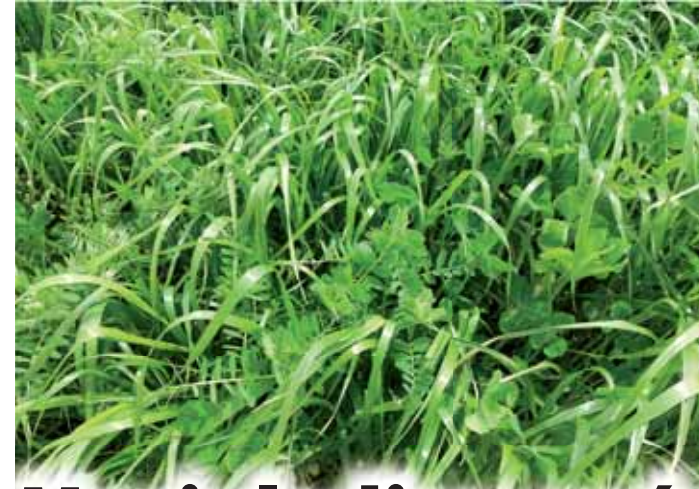
notky, kvalitní seti jsou jednou z podmínek dobrých výsledků, vysokých výnosů při pěstování cukrové řepy. V nabídce firmy Vlastimil Martiník je také ostatní zemědělská technika značky Kverneland. Více o nabídce u samotné firmy.

Letošní počasí cukrovce přeje, přejme zemědělcům úspěšnou sklizeň 2019.

Arnošt Dubský

Parcely s poloprovozními pokusy cukrové řepy.

Landsberská směska před sklizní

Směs hořčice s pohankou

Meziplodiny a pícniny chránící půdu

Pěstování směsí meziplodin jako strniskových směsek je asi nejčastějším způsobem řešení části opatření „Greeningu“. Zařazením vhodných druhů pomáháme zmírnit následky intenzivní zemědělské výroby, mezi které patří i zvýšená degradace půdy a tlak chorob a škůdců. Některé z pícnin a technických plodin používáných jako meziplodiny je možné využít i jako plodiny omezující erozi v různých typech ochranných pásů nebo do smíšených kultur-podsevů kukuřice a jiných širokořádkových plodin (střídavé seti rádků). Je třeba pamatovat na to, že jako meziplodiny s koeficientem 0,3 se mohou přihlásit i podsevy množitelských ploch trav a jeřolovin provedené do hlavní plodiny, např. do obilovin, luskovin, hořčice, máku aj, ale i širokořádkové kukuřice a dalších plodin.

Co se týká strniskových směsek, vhodně zvolené a včas seté meziplodiny částečně vyvažují nerovnováhu v bilanci organické hmoty, která vzniká po sklizni hlavních plodin. U nás jsou nejoblíbenějšími komponenty do směsí hořčice, ředkev olejná a svazanka, poněvadž nejrychleji rostou a brzy zakrývají půdu. Rychle v létě roste i pohanka, čirok a bery, ale ty musí být zasety včas, protože nesnášejí chlad. Symbiotické poutání dusíku luskoviny (peluška, lupina, vikev) a jeřolovinami je u nás všeobecně známé. Vikvovité, trávy,

svazanka a čiroky podporují i rozvoj mykorhýz, které rostlinám zpřístupňují živiny (hlavně fosfor) z nerozpustných forem. Svazanka a čirok půdu i výborně prokoření a hodně zlepši její strukturu. Ředkev olejná je nazývána královnou meziplodin nejen kvůli nejrychlejšímu nárůstu hmoty, ale i schopností provrtat ztuhlou podloží. Poté, co vymrzne, půdní kanálky po jejích kořenech využívají následné plodiny k pronikání do hlubších utužených vrstev půdy. Voda může zasáknout do půdy i v místech, kde bývají kvůli ztuhnutí „rybníky“. „Biofumigační“ efekt je schopnost likvidovat některé škodlivé

druhy-živočišné nebo i houbové patogeny. Ředkev, čirok, nebo sarepská hořčice jsou nejběžnější plodiny s tímto efektem. Související antinematodní efekt, tedy schopnost omezení háďátek, je dána druhově, ale i odrůdově. Mnoho odrůd ředkve a některé odrůdy hořčice umí potlačit háďátko řepné, ale zdaleka ne všechny mají tuto schopnost. Naopak, některé odrůdy ředkvi (Karakter) dokonce „umí“ omezit i další rody háďátek. V zahraničí je proto hojně využívají pěstitelé brambor, česneku, cibule a kořenové zeleniny (háďátka ale mohou škodit i na všech ostatních plodinách včetně obilí). Ze směsí meziplod-

din, které lze na jaře silážovat a krmit dobyt看, roste oblíbená Landsberská směska (jílek italský, oz. vikev a inkarnát). Ve směsných kulturách (např. střídavé řádky kukuřice s pícninou) se zatím nejlépe jeví vikev nebo vytrvalé a italské jílky. Tento perspektivní způsob pěstování porostů je ale zatím převážně ve fázi výzkumu.

Společnost SEED SERVICE z Vysokého Mýta je výrobcem osiv trav, jeřolovin a technických plodin. Zabývá se mícháním směsí pro Greening, biopásky i pro zásev luk a pastvin. Jejich širokou nabídku si můžete prohlédnout na www.seedservice.cz.

Kolektiv SEED SERVICE s.r.o.

SMĚSKY MEZIPLODIN PRO „GREENING“

- Různé směsky se svazenkou, pohankou, hořčicí, ředkví, luskovinami, s číroky a jeřolovinami

PÍCNINY A LUSKOVINY PRO PODZIMNÍ ZÁSEV

- Energetické žito Borfuro a SITO 70
- Ozimý hrách, vikev panonská, peluška
- Jílek italský, vojtěšky, jeřole

ZEMĚDĚLSKÉ A TECHNICKÉ TRAVNÍ SMĚSI

- Luční a pastevní směsi, obnova porostů
- Vojtěškotrávní a jeřolotrávní směsi
- Travní a jeřolotrávní směsi pro biofarmy

SMLUVNÍ MNOŽENÍ TRAV, JEŘOLOVIN A DALŠÍCH PLODIN - LETNÍ A PODZIMNÍ ZÁSEV

SEED SERVICE s. r. o.
Vysoké Mýto

Objednávky: tel.: 603 480 951
e-mail: objednavky@seedservice.cz

www.seedservice.cz

Bílkovinná krmiva lze využívat efektivněji

Společnost LINAGRI, s.r.o., uspořádala v rámci odborných seminářů České technologické platformy pro zemědělství spolu s Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích, Mendelovou univerzitou v Brně a společností Mráz Agro CZ, s.r.o. a Zemědělská Klučnice, a.s., velmi poutavý seminář na téma "Využití vlastních zdrojů bílkovinných krmiv". Samotným přednáškám předcházela zajímavá exkurze do VKK Klučnice. Neotřelé snoubení praxe a teorie přivábilo 5. června 2019 na akci mnoho zájemců – nejen z řad krmivářů a chovatelů skotu.

Sraz účastníků proběhnul v areálu VKK Klučnice, kde přítomné uvítal Ing. Luděk Štůrala – jednatel společnosti LINAGRI. Po krátkém úvodu předal slovo předstodávci představenstva společnosti Zemědělská Klučnice Stanislavu Žákovi, který stručně představil jejich podnik. Klučnické družstvo hospodáří na 1 400 hektarech a kromě rostlinné výroby se zabývá také chovem skotu. Pečují o zhruba 100 kusů masného plemene Blonde d'Aquitaine a také se věnují dojenému skotu. Na farmě v Klučenicích je ustájeno asi 500 holštýnských dojnic a rovněž telata. V areálu se nachází i bioplynová stanice se separační jednotkou o elektrickém výkonu 703 kW. Zhruba 15 % vyprodukované energie pokrývá spotřebu samotného zemědělského areálu, zbylý podíl energie je dodáván do energetické sítě. Účastníci si se zájmem prošli areál stájí i moderní dojírny. V Klučenicích se nebojí inovací – jde o vůbec první farmu v ČR, která začala využívat separát jako podeštylkový materiál. V současné

době spolupracují v Klučenicích s Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na dalším projektu NAZV. Zástupce zmíněné univerzity Ing. Luboš Zábranský, Ph.D. účastníkům blíže osvětlil tento pětiletý projekt, jehož cílem je omezení používání antibiotik ve výživě telat a jejich nahrazení přírodními aditivy. Po zajímavé prohlídce farmy následoval přesun účastníků do Pivovarského dvora Zvíkov, kde v atraktivním prostředí proběhly přednášky.

Dusíkatých látek nesmí být ani moc, ani málo

Přednáškový blok odstartoval Prof. MVDr. Leoš Pavlata, Ph.D. s prezentací věnovanou metabolismu bílkovinných krmiv u dojnic. Je nutné si uvědomit, že ne každý dusík z potravy je využitelný a také je nezbytné dbát na správný poměr N-látek a energie v krmivu. Metabolismus bílkovinných látek mohou chovatelé kontrolovat stanovením obsahu močoviny v moči nebo v mléce. Močovina vzniká v játrech, a to převážně z amoniaku. Tento pro-

ces je energeticky náročný a je tak jedním z důvodů, proč jsou krávy po porodu často v negativní energetické bilanci. Dalším důležitým ukazatelem metabolismu bílkovin je koncentrace amoniaku v bacherové tekutině (fyziologická hodnota je 6 – 17,6 mmol/l). Poruchy metabolismu dusíkatých látek se obvykle projevují subklinicky. Při jejich nedostatku dochází u zvířat ke snižování růstu i užitkovosti, tloustnutí a vzniku bacherových acidóz. Naopak přebytek dusíkatých látek obvykle vede k onemocnění jater (hepatopatie) v důsledku vysoké zátěže metabolismu amoniaku. To ústí v narušení reprodukce, nebo dokonce otravu močovinou, bacherovou alkalózu či methemoglobinemii.

S LINAGRI přeměníte řepkový šrot ve vysoce efektivní zdroj bílkovin

Následně se slova ujal Luděk Štůrala, který představil jejich společnost LINAGRI. Ačkoliv jde o poměrně mladou firmu, založenou v roce 2014, čerpá na dlouhodobých zkušenostech pracovníků v oblasti výživy zvířat. Jak však pan inženýr upozornil, nejedná se o klasickou výživářskou firmu zabývající se pouze distribucí produktů: „Nechceme výživářským společnostem konkurovat. Naopak, chceme jim nabídnout spolupráci ve prospěch našich chovatelů.“ Specializují se zejména na výživu skotu, kde jsou stěžejní dva body zájmu. Oba jsou zamě-

Velmi zajímavá byla přednáška Leoše Pavlaty.

Jednatel společnosti LINAGRI Luděk Štůrala.

Vladimír Mráz pohovořil o využití krmného mláta.

Josef Hub představil praktické zkušenosti s přípravkem LinaropAgri®.

Luboš Zábranský započal odbornou část již při prohlídce farmy.

řeny na snížení nákladů za nakupovanou bílkovinná krmiva. Tím prvním jsou tzv. Linaproteiny. Jde o řadu výrobků zaměřených především na správné zásobení N-látek a energie do bacheru (ale i ostatních živin), které jsou nepostradatelné pro tvorbu Mikrobiálního proteinu. Linaproteiny představují základní stavební kameny pro výživu bacherové mikroflóry. K jejich charakteristickým vlastnostem patří zvýšené zásobení střeva Methioninem v optimálním poměru k ostatním aminokyselinám. Také napomáhají ke snížení negativní energetické bilance po otelení a v první fázi laktace. Působí silně osmolyticky, což znamená, že zadržují vodu v buňkách – to je zvláště důležité po otelení a při tepelném stresu. Pomáhají eliminovat vlivy stresu na organismus dojnic, zvyšují dostupnost a využití živin z objemných krmiv, zvyšují stravitelnost vlákniny a příjem sušiny krmiva. V krmné dávce vysokou užitkovou dojnici mohou Linaproteiny nahradit až 50 % extrahovaných šrotů (sójové, řepkové). To je velmi zajímavé, jelikož sója ani řepka nejsou zcela ideálním zdrojem dusíku pro bacher a navíc jde o poměrně nákladné suroviny. Využitím Linaproteinů tak chovatelé prospívají nejen dojnícím, ale i své peněženice. Odborníci z LINAGRI ochotně každému zájemci vyberou nejvhodnější Linaprotein – dle konkrétní krmivové základny. Případně, není problém vyrobit jeho speciální variantu tak, aby přesně vyhovovala danému chovu.

Vlajkovou lodí společnosti je LinaropAgri® (LRA). Jde o GMO-free doplňkové krmivo, patentované v EU, USA a dnes už i v Kanadě, která je kolébkou tzv. řepky „dvounulky“. Tento unikátní produkt přináší revoluci při využití řepky a jejích produktů (semeno, řepkové výlisky, řepkový extrahovaný šrot) ve výživě hospodářských zvířat. Jedinečné účinky tohoto produktu dovolují řepkovými produkty zcela, či z větší části nahradit sóju a její produkty – a to jak u monogastrů, tak u polygastrů. Náklady na bílkovinná krmiva se tím razantně snižují. Při dávkování 2,5 % lze LRA použít do všech řepkových

Prohlídka dojírny v Klučenicích.

produktů, včetně semen řepky, bez jakékoliv předchozí úpravy. Nejvíce se uplatní u řepkových extrahovaných šrotů. V případě tepelně ošetřených šrotů přináší LRA jejich další zúšlechťení a až dvojnásobně navyšuje možnost jejich uplatnění v krmných dávkách pro hospodářská zvířata bez dalších nežádoucích efektů. U monogastrů lze dávku řepkových extrahovaných šrotů po ošetření LRA navýšit až na 30 %. Pro vysokou užitkovou dojnici je pak možné touto cestou zcela nahradit sojové extrahované šroty. Téměř zázračně působící LRA funguje na jednoduchém principu – tím, že na sebe naváže nejen glukosinoláty, ale i ostatní antinutriční látky snižující stravitelnost živin, podstatně zvyšuje stravitelnost řepkového šrotu. Aktuálně je řep-

kový extrahovaný šrot doplněn LRA nejlépe stravitelným krmivem vůbec. Jak pan inženýr připomněl, antinutriční látky jsou přítomné prakticky v každém krmivu a jejich eliminace je tak základním předpokladem pro zvýšení stravitelnosti živin a jejich využití v organismu.

Vedlejší produkty potravinářských provozů mohou být hodnotným krmivem

Neméně zajímavá byla přednáška Mgr. Vladimíra Mráze ze společnosti Mráz Agro CZ. Ryze česká zemědělsko-potravinářská společnost zpracovává přes 280 000 tun vedlejších produktů ročně a působí nejen v oblasti střední Evropy, ale prakticky po celém světě. Společnost je jediným čes-

kým dodavatelem pivovarského mláta v ČR. Pivovarské mláto představuje hodnotné krmivo dodávané v čerstvém i sušeném stavu (granulované), které podporuje zdraví hospodářských zvířat a tvorbu mléka u dojnic. Mráz Agro CZ zpracovává i další vedlejší produkty sladoven, cukrovarské řízky nebo vedlejší produkty z lihovarů.

Na závěr semináře přiblížil Ing. Josef Hub výsledky s použitím produktu LinaropAgri® v konkrétním chovu dojeného skotu, a to Meclovské zemědělské, a.s., která patří mezi špičkové chovatele dojnic v ČR. Po přidání LRA k řepkovému extrahovanému šrotu se nejen snížily náklady na krmnou směs (původně 802,- Kč/q, nyní 790,- Kč/q), ale především se zvýšila mléčná užitkovost (o 2,75 l/zapojenou krávu) a zlepšily se i kvalitativní ukazatele mléka – počet somatických buněk klesnul z 317 000 na 99 000. Přínos přídatku LRA do krmné dávky je nepopíratelný – v daném chovu ušetří 6,80 Kč/krmný den a navíc došlo ke zlepšení užitkovosti a zdravotního stavu dojnic. A zdaleka se nejedná o jediný případ, kdy mají s LRA výbornou zkušenost. Jak Luděk Štůrala podotkl: „Ještě se nestalo, aby kdo jednou LinaropAgri objednal, jej neobjednal znovu.“ PEZ

INZERCE

LinaropAgri®

GMO – free doplňkové krmivo

LinaropAgri® představuje revoluční přípravek pro ošetření řepkových produktů pro výživu zvířat
S LinaropAgri® se řepkové extrahované šroty stávají nejstravitelnějším proteinovým krmivem pro skot.

Použití ŘEŠ + LinaropAgri® (R-LRA):

- ✓ Plně nahrazuje sóju a snižuje potřebu ŘEŠ
- ✓ Zlepšuje mléčné složky
- ✓ Snižuje náklady na výrobu mléka

R-LRA je ideální proteinové krmivo pro vysokoprodukční dojnice

Kontakt: LINAGRI s.r.o., tel.: +420 602 556 670, e-mail: linagri@linagri.cz

Úvodní slovo v podání Ivo Židka.

Předvádění techniky CLAAS moderně pan Michal Židek.

O kvalitě sklizené píce ve spojitosti s užítkovostí dojinic hovořil pan Ivan Houdek z DLF Seeds s.r.o.

Akce se zúčastnil také zástupce firmy Claas pro střední Evropu pan Max - Ferdinand von Korff.

Den píce 1. Slezské strojní s číslem 5

Po dvou letech se v Albrechticích u Rýmařova konal další, v pořadí již 5. ročník Dne píce 1. Slezské strojní, a.s. Předváděcí pícinářská akce se uskutečnila tradičně na krásné farmě a pastevním areálu rodiny Kolářových - Farma ALMAKO.

Věrní Herefordu

Chovem a šlechtěním masného plemene Hereford se na Farmě ALMAKO zabývají úspěšně již více jak 27 let. Jsou významným šlechtitelským chovem plemene Hereford v České republice. „V současné době čítá naše chovné stádo na 80 plemenných krav, chtěli bychom ho do budoucna zvýšit na 100 kusů. To je vhodný počet pro zvládnutí kontroly zdravotního stavu krav i celkové obslužnosti na naší farmě,“ uvedl pan Bohumil Kolář.

Chovný materiál ze šlechtitelského chovu plemene Hereford z Albrechtic u Rýmařova dal vzniknout deseti stádům v České a třem chovům ve Slovenské republice. Prodejní cena plemenné krávy se pohybuje kolem 1 000 eur, poslední prodej realizovali chovatelé z Farmy ALMAKO do Švábenic na Vyškovsku.

Stroje Claas v akci

Po úvodních slovech představenstva 1. Slez-

ské strojní, a.s. pana Ivo Židka, Maxe - Ferdinanda von Korffa a Ladislava Satllera - zástupců firmy Claas a Agrall ZT, pana Bohumila Koláře z Farmy ALMAKO a konečně Ivana Houdka ze společnosti DLF Hladké Životice následovaly praktické ukázky traktorů a techniky pro sklizeň pícin značek CLAAS.

Žací stroje Claas

Jako první vjelo do travního porostu velkoplošné sečení s kondicionérem - v přední části žací stroj Claas Disco 3600 FC a v zadní Disco 8500C Contour v agregaci s traktorem Claas Axion 810. Tento kolový traktor byl vybaven plynulou převodovkou CMATIC. Patentovaná kinematika PROFIL umožňuje dokonalé přizpůsobení přední žací lišty povrchu pozemku v jakémkoliv terénu. Čelní i zadní lišty žacích strojů Claas Disco mohou být dle potřeby vybaveny systémem ACTIVE FLOAT, který umožňuje volitelnost hydraulické

V případě kolize se ramena prstů ohnou v definovaném místě, které se nachází mimo rotor, a proto nedochází k jeho poškození. Standardní výbava shrnovačů CLAAS je zajištění

kého odlehčení či přitlaku dle aktuálních podmínek z místa obsluhy stroje.

Obraceče Claas

V pořadí druhým strojem praktické ukázky byl nesený obraceč píce Claas Volto 800 s pracovním záběrem 7,7 m v agregaci s traktorem Claas Axion 410. Šestirotorový obraceč se sedmi rameny na jednom rotoru zaručuje také díky koncepci MAX SPREAD vysoký výkon shrnování, šetrné předání píce mezi rotory a optimální rozptýlení. Výsledkem jsou vyšší výkon a lepší kvalita práce.

Shrnovače Claas

V Albrechticích se na Dni píce 1. Slezské strojní a.s. představil konkrétně středový dvourotorový shrnovač píce se záběrem až 7,4 m Claas Liner 2700. Počet shrnovacích ramen na rotoru je dvanáct. Kvalitní a bezpečný provoz zajišťuje trvale mazaná, hermeticky uzavřená rotorová hlava a masivní vodící dráha.

V případě kolize se ramena prstů ohnou v definovaném místě, které se nachází mimo rotor, a proto nedochází k jeho poškození. Standardní výbava shrnovačů CLAAS je zajištění

Kvalitní práci předvedl obraceč píce Claas Volto 800.

ramen prstů PROFIX, které umožňuje snadnou výměnu ramen prstů, jejichž jemné drážkování zajišťuje pevné spojení bez vůle.

Sklízecí řezačka Claas

Jako poslední se do porostu píce „zakousla“ sklízecí řezačka Claas Jaguar 870. Tyto řezačky patří k nejužívanějším strojům ve světovém měřítku, jelikož každá druhá řezačka prodaná na světě je CLAAS. Řezačka vybavena motorem Mercedes Benz o výkonu 585 koní byla agregována se sběračem Pick Up o záběru tři metry.

Průtok hmoty sklízecí řezačkou je optimalizovaný a lineární od vkládání až k metači. Robustní vkládací válce, které jsou k sobě neustále přitlačo-

vány, mají za úkol nejen posunování materiálu směrem k řezacímu bubnu, ale také perfektní předlisování. Délka řezanky se nastavuje podle požadavků zákazníka v šesti stupních.

Lisy Claas

Suchou píci, která byla na pozemku firmy ALMAKO připravena již před ukázkami technologických linek Claas, bravurně zabalil do kulatého balíku lis na kulaté balíky Claas Variant 465 RC. Pouze u těchto strojů začíná tvorba balíků okamžitě, čímž vzniká pevné jádro. To umožňuje skutečnost, že pásy a vkládací rotor se otáčejí vzájemně proti sobě. Rotor se rychle otáčí, zasahuje přímo do balíku a zajišťuje jeho nucený start

za každých podmínek. Hydraulicky spustitelné dno řezacího kanálu PRO je vybaveno výstražnou signalizací a přizpůsobí se automaticky toku materiálu. Pokud by přece jen mělo dojít k ucpání, je možné je odstranit jednoduše z kabiny.

Hojný počet návštěvníků Dne píce 1. Slezské strojní a.s., bravurně zvládnutá akce po organizační i odborné stránce, vysoká kvalita předváděných strojů pro sklizeň píce je dobrou zárukou pro volbu strojů Claas.

Arnošt Dubský

Suchou píci bravurně zabalil lis na kulaté balíky Claas VARIANT 465 RC.

Jako první vjelo do porostu velkoplošné sečení Claas DISCO 3600 FC + 8500C.

1. Slezská strojní, a.s.
K Rybníčkům 341
747 81 Otice
okres Opava

**PRODEJ A SERVIS
ZEMĚDĚLSKÉ TECHNIKY**

Prodej: 606 606 096
Servis: 724 469 538
E-mail: info@slezkastrojni.cz

www.slezkastrojni.cz

Claydon TerraStar kypří povrch půdy a zároveň nechává pevnou půdu pod úrovní zpracování

Technika od TOKO AGRI se prezentovala na dolnobukovském polním dnu

AGRO družstvo Dolní Bukovsko uspořádalo 13. června 2019 ve spolupráci s firmami OSEV jih s.r.o. a OSIVA Boršov, spol. s.r.o. polní den. Ten byl věnovaný především ozimé pšenici a prohlídce poloprovozních pokusů. Ovšem prostor dostala i zemědělská technika, kterou si účastníci mohli prohlédnout. A jelikož dolnobukovské AGRO družstvo je již delší dobu spokojeným zákazníkem společnosti TOKO AGRI a.s., nemohly stroje z portfolia tohoto známého dodavatele chybět.

Bližší informace o vystavených strojích nám ochotně poskytl pan Miroslav Kuchta, zástupce společnosti TOKO AGRI. A nemohl začít ničím jiným, než jednoduchým nízkonákladovým strojem do strniště Clay-

don TerraStar. Tato technika je totiž na Dolnobukovsku „jako doma“, protože zdejší družstvo právě tento stroj již několikátou sezónu s úspěchem využívá. TerraStar je určený na minimalizační zpracování půdy podmít-

Při pracovní rychlosti 15 km/hod. zvládá Claydon TerraStar kvalitní podmítku

kou. Ve standardní verzi dosahuje pracovního záběru 6,11 m. Stroj o hmotnost 1 750 kg je vhodný k agregaci s traktorem o výkonu alespoň 150 koní. Při pracovní rychlosti 15 km/hod. pak zvládne spolehlivě zpracovat 90 ha plochy za 10 hodin. Jak nám pan Kuchta prozradil, byť se jedná v principu o jednoduchý stroj, dokáže na strništi téměř divy – odstraňuje plevel, zlepšuje odvodnění a zapracovává hnojivo do půdy. Oproti slámovým branám, které jsou dalším populárním „kouskem“ z portfolia Claydon, má navíc několik výhod – zejména

více obrátí a hlouběji zpracuje půdu. Povrch je kyprý, a přitom pod úrovní zpracování zůstává půda pevná. Celkem osmašedesát disků urovňuje půdu a vytváří jemnou strukturu ornice. Celkově je tento způsob zpracování mnohem důkladnější, než při použití bran. Přesná hloubka zpracování je zajištěna pomocí kol, která jsou součástí standardní výbavy. Na přání lze stroj ještě dále dovybavit volitelným příslušenstvím tak, aby plně vyhovoval specifickým požadavkům uživatelů. Co je také pozoruhodné je skutečnost, že TerraStar svým přejezdem

Claydon TerraStar je vhodný k agregaci s traktorem o výkonu alespoň 150 koní

preruší klíčivost rostlin ve stadiu jednoho listu, což působí jako výborná prevence proti výskytu plevelů a eliminuje nutnost použití postřiků. TerraStar je tedy ideální pomocník i pro podniky a farmáře hospodařící v ekologickém režimu.

Claydon šetří půdu i vláhu, čas i finance

Značka Claydon je pověstná svou kvalitou. Stroje anglické provenience jsou vyráběny již od počátku 20. století a při jejich vývoji jsou zohledňovány přímo požadavky farmářů. Veškerá technika prochází testováním v náročných podmínkách jílovitých půd suffolkské oblasti a k zákazníkům se tak dostávají opravdu spolehlivé a kvalitní stroje. Společnost TOKO AGRI má v portfoliu hned několik těchto strojů, kromě zmínovaného TerraStaru nechyběl na polním dnu ani secí stroj Claydon. Tato technika využívá unikátní systém páskového setí, což je postup, který významně přispívá k ochraně půdy před erozí. Claydon systém umožňuje setí přímo do strniště, bez nutnosti přípravy půdy (orba, podmítka). Tím je dosaženo velkého snížení nákladů na pohonné hmoty a zároveň maximální úspory času. Ve srovnání s klasickým postupem, kdy se povrch nejprve zpracovává a následně osívá, lze s Claydonem ušetřit zhruba 20 % času a 30 % nákladů.

„Secí stroje Claydon jsou opravdu úsporné po všech stránkách. Nabízí optimální výkonnost díky správné kombinaci setí do půdy a nejmenšímu možnému požadavku na výkon traktoru při

dosahování maximálních výnosů,“ potvrzuje pan Kuchta. Uživatelé oceňují i minimum pohyblivých opotřebitelných dílů, stejně jako velkou světlost secího stroje. Díky tomu je zachována vysoká zbytková hodnota a eliminována nutnost servisních prací a nákladů na opotřebitelné kovové díly.

Secí stroje Claydon jsou k dispozici buďto v nesené variantě (vhodná zejména pro malé farmy a menší hospodářství), nebo ve variantě tažené. Tažené secí stroje Claydon, označené jako Hybrid, jsou ideální pro větší podniky. Stroje mají pevnou, přitom však lehkou konstrukci. Za zmínku určitě stojí vodící hřeby vyrobené z karbidu wolframu – ty nejenom, že dlouho vydrží, ale navíc jsou vybavené pevnou pružinou, která zaručuje konstantní secí hloubku.

Secí stroj Claydon je velmi univerzální a flexibilní, zvládá setí plodin do podmítky a také do plně kultivované půdy. Systém byl testován ve více než 20 zemích, v různých podmínkách, na všech typech půd a s využitím rozličných druhů semen. Ať už je na pozemcích půda písčitá, jílovitá, vápencová nebo kamenná, farmáři si mohou být jisti, že Claydon vyčerpá maximum z toho, co půda nabízí. Uživatelé této techniky mají výborné zkušenosti se všemi druhy semen – počínaje malými (řepka olejná, lněné semínko, hořčice, konopí, tráva, kapusta, koriandr, ředkvičky,...), přes středně velká (pšenice, ječmen, oves, žito, tritice, čirok,...), až po velká (kukuřice, hrách, fazole,...). Střídání druhů jakýchkoliv plodin je velmi snadné díky

Arbos 5130 představuje nejsilnější model z řady traktorů Arbos 5000

bezproblémové výměně a široké škále secích radliček.

Se secím strojem lze agregovat i prstové slámové brány Claydon, které si rovněž mohli návštěvníci polního dne prohlédnout. Brány lze použít i samostatně a jejich výhoda spočívá zejména v podpoření klíčivosti semen ze stejné hloubky, aniž by došlo k vysušení půdního profilu. Jde o perfektní nástroj pro promíchání semen do hloubky zhruba 30 mm a lze je s úspěchem použít buď před kultivací, nebo po ní – k vytvoření jemné orby. Brány se rovněž osvědčily při potlačování aktivity slimáků, jelikož smíchání vlhkých plev, ležících slámy a jejich vystavení slunečnímu svitu vysuší vajíčka slimáků a omezí jejich aktivitu na povrchu půdy. Díky pracovní rychlosti až 25 km/hod. představují slámové brány velice efektivní pracovní nástroj, navíc s nízkými provozními náklady. Upravují strniště, které se následně rozpadá a seberou veškeré nežádoucí druhy rostlin, včetně porostů psárky polní.

Arbos – multifunkční elegán

V Dolním Bukovsku nemohl chybět ani traktor, konkrétně Arbos 5130. Italský stroj představuje vůbec nejsilnější model z řady Arbos 5000. Jak již název napovídá, pod elegantní kapotou je ukryt motor o výkonu 130 koní. Zákazníci však mohou volit i z o něco slabších modelů Arbos 5100, či Arbos 5115. Všechny tři varianty jsou k mání buď s převodovkou Global (13'' dvojítá suchá spojka, ovládaná hydraulicky), která nabízí 30 rychlostí vpřed a 30 vzad (2 rychlostní power-

shift – řazení pod zatížením) a nebo s převodovkou Advanced (mokrá převodovka) jenž disponuje 45 rychlostmi vpřed a 15 vzad (3 rychlostní powershift – řazení pod zatížením). Všechny modely jsou poháněny čtyřválcovým motorem Kohler Tier IV Final o objemu 3 404 m³. Tento elektronicky řízený motor je vybaven suchým čističem vzduchu s bezpečnostní filtrační vložkou a vyhazovačem prachu. Nádrž na kapalinu AdBlue je dostatečně objemná (25 litrů) a o ekologický provoz se stará systém DOC + SCR, omezující emise výfukových plynů. Palivová nádrž dosahuje objemu 160 litrů. Brzdový systém je ovládán hydrostatickým tlakem, přičemž zadní náprava disponuje mokrymi kotoučovými brzdami. Transportní rychlost traktoru činí 40 km/hod. Zadní zdvih má nosnost až 4 400 kg (s vnějším válcem), přední zdvih pak unese 2 000 kg. Ve výbavě nechybí ani tříbodový závěs kategorie II s hydraulicky ovládaným zadním táhlem. Všechny tři modely Arbos řady 5000 vynikají zejména svou multifunkčností a ekonomickým provozem. Pro úplnost dodejme, že k mání jsou rovněž menší modely traktorů Arbos (3040, 3050 a 4050 F Eco), které se díky své kompaktnosti a malému rozvoru i rozchodu uplatní nejen na farmě, ale i ve vinicích a speciálních kulturách. U TOKO AGRI si zkrátka vybere každý – ať již shání traktor, secí stroj, techniku na zpracování půdy i další nezbytné stroje – nejen na farmu a pole.

Text: Petra Bártlová

Foto: autorka a archiv TOKO AGRI a.s.

Secí stroj Claydon Hybrid je ideální zejména pro větší podniky

Tradiční rodinná farma, kde se ale bez moderní techniky neobejdou

V rodině Tvarůžkových z Hlubočec na Opavsku je zemědělství tradicí. Dědí se z generace na generaci. Přestože je jejich láska a nadšení pro práci stále stejné, moderním technologiím a strojům se farmáři, kteří se mohou pochlubit i oceněním v chovu skotu, nevyhýbají. Naopak, stroje značky Krone jsou pro ně velkým pomocníkem.

Jan Tvarůžka spolu se svým bratrem Martinem a jejich rodinami obhospodařují celkem 1 200 hektarů půdy, z toho je zhruba 900 orná půda a 300 louky a pastviny. V regionu patří k největším soukromým zemědělcům. „Hospodařit pro nás byla jasná volba. Náš táta hospodařil i za minulého režimu, nebylo to snadné, ale měl deset hektarů. Později přišel do hospodářství bratr, který studoval střední zemědělskou školu a pak jsem se přidal já. Po revoluci jsme se rozhodli, že budeme v zemědělství podnikat,“ vzpomínal Jan Tvarůžka, který je současně i starostou obce Hlubočec. Po revoluci rodina v restitucích získala zpět přes 200 hektarů půdy a po etapách se ji povedlo navyšovat. „Dělali jsme hodně služeb, koupili dražší stroje a pak v roce 2010 sousední družstvo zkrachovalo a nabídli nám, jestli je chceme koupit. Šli jsme do toho,“ pokračoval zemědělec.

Náročná práce, která ale baví

Přiznává, že práce v zemědělství je náročná, přesto je ale baví. „To je na tom to nejdůležitější. S bratrem jsme v tom vyrostli, nedovedu si představit, že bych dělal něco jiného. Otec nás asi správně vedl, baví nás to oba. Tak je důležité, že nás nechal hospodářství modernizovat. Někteří sedláci měli svůj pohled na věc a na to, jak by to mělo fungovat a cítil jsem, že mladé do toho nenechávají zasahovat. Táta nás naopak v rozvoji podporoval,“ řekl Jan Tvarůžka. Co se týče pokračovatelů, ani tady rodina nestrádá. „Bratr má tři syny, z nichž nejstarší už skončil zemědělskou školu a nastoupil k nám. Já mám šest dětí a nejmladší dva jsou kluci. Pokračování je strašně důležité, život je krátký a v půdě i strojích jsou investované velké peníze. Tak jaký by to mělo smysl, kdyby to mělo skončit,“ zamyslel se hospodář.

Jan Tvarůžka (vpravo) spolu se svým bratrem Martinem a jejich rodinami obhospodařují celkem 1 200 hektarů půdy.

Krone, nejlepší značka

Velkými pomocníky jsou Tvarůžkovým zemědělské stroje značky Krone. Bez nich si práci na poli už neumí představit. „Všechny stroje, které máme, jsou z BV-Techniky z Polanky nad Odrou. Výborně se s nimi spolupracuje, rozumíme si a pokládáme je za jedny z nejlepších prodejců,“ vysvětlil Jan Tvarůžka a doplnil, že volba značky Krone, byla celkem jasná. „Jsou to stroje, které pokládám za jedny z nejlepších v pčinnářské technice. Před lety jsme si koupili první a byli jsme spokojeni, proto jsme technický park rozšiřovali. Aktuálně máme čelní i zadní rotační žací lištu, (letaadlo), dva menší obrabeče a větší shrnovač. Obzvláště jsem

spokojený s velkým shrnovačem se záběrem až čtrnáct metrů, kdy jsme nejdříve měli strach, jestli to není příliš velký stroj na naše pozemky, ale už ho máme čtyři roky a velmi se osvědčil. Už bych si bez něho nedokázal život představit, jízda je plynulá a je to výkonná linka,“ popsal zkušenosti s technikou Krone zemědělec. Doplnil, že v jejich výbavě nechybí ani dva lisy a sběrací vozy.

Titul pro chov skotu

Soukromí zemědělci z Hlubočce nakupují stroje nové. „Pro naše potřeby jsem zastáncem kupovat spíš nové stroje nebo zánovní, předváděcí. Ale technika stará pět a více let pro nás nemá smysl.

Pro rodinu Tvarůžkových z Hlubočce na Opavsku jsou stroje Krone velkým pomocníkem.

Všechno má svou životnost a to opotřebení by pak znamenalo ztrátu, časovou i zvýšenou poruchovost. V minulosti mělo zemědělské družstvo staré stroje typu ŽTR 165 a ta doba už je pryč. Na naši výměru a na to, že tady pracuje třicet lidí, bychom to s těmi malými stroji už nezvládli. Hodně ale dělá živočišná výroba,“ pokračoval Jan Tvarůžka. Doplnil taky, že druhý rok se jim povedlo obhájit titul Nejlepší chov v rámci CRV hodnocení.

Nový kravín, lepší výsledky

Už od 90. let se Tvarůžkovi zabývají jak rostlinnou, tak živočišnou výrobou. „Chováme krávy, kdysi jsme dělali mléko jen v malé míře, později jsme šlechtili plemena na maso, se zaměřením na výkrm býků. Dělali jsme i prasata, měli jsme jich pět set osmdesát, ale s tím jsme už skončili. Dnes rozšiřujeme chov mléčných krav, kde chováme dvě stě padesát kusů dojných krav plus jalovice a telátka. Takže máme přes čtyři sta kusů mléčného plemene a asi osmdesátku kusů masného,“ popsal farmář aktuální stav živočišné výroby. Co se týká rostlinné, pěstují řepku, pšenici, sladovnický ječmen a ostropestřec mariánský na výrobu léčiv. Také ale budují, není to dávno, co rekonstruovali kravín. „Všechny naše budovy jsme už opravili, dva kravíny jsme srovnali se zemí a postavili nové, u krav jsme změnili technologii a to se podepsalo i na výsledku. Krávy žijí v lepších podmínkách, jsou šťastnější a dávají více mléka,“ potvrdil.

Sucho a černá zvěř

V posledních letech trápí farmáře především suché počasí. „Loni jsme měli obrovské problémy s tím, abychom zajistili krmnou dávku. Ale zachránilo nás sousední družstvo, které nemá dobytek a tak jsme je požádali, zda bychom jejich louky mohli sklídit. To nám pomohlo,“ řekl farmář. Zároveň ale uvedl, že problémem je pro ně i černá zvěř, která se na Opavsku přemnožila. „Některé louky divočáci rozryli, je to velký problém trvající asi deset let a neumíme

se tomu bránit. Louky máme úplně rozbité, stroje se pak poškozuji, nedá se na tom jet efektivní rychlostí. Škody na naší farmě se ročně pohybují i v řádech statisíců,“ pokrčil rameny. Tráva tak v místě porýti nenaroste, práš se a škody nejsou způsobené jen na travních porostech, ale i na orné půdě, v řepce, pšenici, kukuřici. „Máme stovky fotek a videí, řešíme to s úřadem v Opavě a myslivci se žádostí o snížení stavu černé zvěře. Mys-

livci říkají, že dělají všechno proto, aby to tak nebylo, ale realita je pro nás jiná,“ konstatoval.

Kvůli suchu se ztrácí tráva

Letošní rok pro zemědělce nevypadal příliš optimisticky. Naštěstí ale v květnu začalo pršet a tak tráva dorostla. „My jsme byli z loňska už poučení, zaseli jsme žito na výrobu krmné dávky, což jsme po deštích sklídili, to nám hodně pomohlo.

Takže senáže bychom pro letošní rok měli mít dostatek. Předpokládáme ale, že z otav na seno už toho moc nenaroste, tráva se začala ztrácet a nová neroste. Seno bychom tak ještě nějaké potřebovali. Uvidíme, jak zaprší a kolik bude kukuřic, ale obáváme se, že sucho má negativní vliv, jak na řepku, tak pšenici i ječmen. Všechno strašně rychle schne,“ doplnil Jan Tvarůžka.

Petra Pášová

Foto: archiv Tvarůžkových

DĚLAJÍ NAŠE KRMIVO LEPŠÍ!

KRONE sklízecí řezačky

Tok hmoty řezačkou BiG X

zaručuje díky mnoha inovacím příkladnou kvalitu řezanky při sklizni kukuřice, senáže a GPS.

Celý příběh najdete na stránce www.lepsi-krmivo.cz

KRONE
THE POWER OF GREEN

www.krone.cz

Zemědělci z Hlubočce nedávno rekonstruovali kravín, krávy jsou spokojenější a dávají více mléka.